

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS.IV.5111.1.52.2016.AM

Warszawa, dnia 22 listopada 2016 r.

L. dr. 33/1/2016

Lp. 29.11.2016

Pan

Jakub Wilczek

**Prezes Ogólnopolskiej Federacji
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności**

Szanowny Panie Prezede

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 października 2016 r. w sprawie interpretacji znowelizowanych przepisów ustawy o pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazuje następujące wyjaśnienia:

Nowelizacja przepisów ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.), która weszła w życie 5 września br., miała na celu m. in. zapobieganie takim nieprawidłowościom, jakie zostały ujawnione w Zgierzu. Należy zauważyć, że w postępowaniach dotyczących ustalenia prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku bez zezwolenia Wojewody, bada się rodzaj faktycznie prowadzonej działalności i jej zakres. Nazwa przyjęta dla danej placówki (dom opieki, dom spokojnej starości, pensjonat, schronisko, noclegownia itp.) nie ma decydującego znaczenia dla ustalenia obowiązku uzyskania zezwolenia, gdyż istotna jest tu rzeczywiście prowadzona działalność, a nie deklaracja podmiotu prowadzącego.

Art. 48a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że w placówkach dla osób bezdomnych, tj. w ogrzewalniach, noclegowniach i schroniskach mogą przebywać „osoby zdolne do samoobsługi”. Ustawodawca nie zdefiniował tego pojęcia, ponieważ każdą sytuację osoby bezdomnej kierowanej do placówki należy rozpatrywać indywidualnie. Jednak za osobę zdolną do samoobsługi można uznać taką, która bez pomocy innych osób jest w stanie zaspokoić swoje podstawowe potrzeby życiowe w zakresie odżywiania, pielęgnacji

ciała i przemieszczania się. Jednocześnie informuję, że nie można wskazać szczegółowego katalogu chorób, zaburzeń czy stopni niepełnosprawności, który uprawniałby do jednoznacznego stwierdzenia, czy dana osoba jest zdolna do samoobsługi czy też nie.

Jeśli chodzi o ocenę stanu zdrowia osoby bezdomnej, to na podstawie informacji uzyskanych w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, pracownik socjalny może uznać, że stan zdrowia osoby bezdomnej zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce świadczącej usługi dla osób bezdomnych. Wśród chorób zakaźnych, które wykluczają przyjęcie osoby bezdomnej do takiej placówki, można przykładowo wymienić gruźlicę. W przypadku, gdy stan zdrowia osoby bezdomnej przebywającej już w schronisku ulegnie pogorszeniu, należy, tak jak w każdym innym podobnym przypadku, wezwać lekarza, który może stwierdzić, czy choroba nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce.

Z pewnością w placówkach dla osób bezdomnych nie powinny przebywać osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i w związku z tym wymagają całodobowej opieki. Osobom takim przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Z danych, którymi dysponuje Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wynika, że wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., wolnych miejsc w domach pomocy społecznej było 1 165. Jeżeli osoba bezdomna wymaga wzmożonej opieki medycznej, powinna zostać skierowana do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego, a nie do domu pomocy społecznej.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób jest zadaniem własnym powiatu, natomiast prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki jest zadaniem własnym gminy. Samorządy same decydują o rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej, kierując się potrzebami mieszkańców w tym zakresie i biorąc pod uwagę możliwości finansowe.

W ostatnich latach liczba domów pomocy społecznej praktycznie pozostaje na zbliżonym poziomie. Domy pomocy społecznej dysponują wolnymi miejscami, co może świadczyć o zabezpieczeniu zapotrzebowania na tę formę pomocy. W związku z tym nie przewiduje się gwałtownego wzrostu liczby domów pomocy społecznej. Obecnie większy nacisk kładzie się na rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym.

 powozowiczka
PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Doğanowska